

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า
อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

1. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายใน หน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

2. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

2.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
2. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบได้
3. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

2.2 นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

2.3 กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติดูอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ อีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

2.4 ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทและนิยามของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ 1	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 หรือตามระเบียบ / ข้อบังคับของหน่วยงาน
ด้านที่ 2	ด้านการใช้ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจาก การปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบ รายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่าย จากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ หมายเหตุ หน่วยงานไม่สามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรร งบประมาณรายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้ จ่ายงบประมาณได้ ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้อง คัดเลือกขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับต่ำ ปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและดำเนินการได้ ภายในปีงบประมาณนั้นๆ

แนวทางการประเมินความเสี่ยง

ด้าน	แนวทางการประเมินความเสี่ยง
ด้านที่ 1 การอนุมัติ อนุญาต	เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทองค์กร โดยการวิเคราะห์บทบาท ภารกิจหน้าที่ของกระบวนการที่หน่วยงานจะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตนั้น มีการศึกษาทบทวนสถิติข้อมูลต่างๆ ของการให้บริการประชาชน โดยจะต้องเขียนขั้นตอนการทำงานในรูปแบบ Flow Chart ที่แสดงระยะเวลาและจำนวนครั้งในการให้บริการประชาชน หลังจากนั้นจะต้องมีการทบทวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตเกี่ยวกับกระบวนการนี้ว่า ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาเคยมีเรื่องร้องเรียนการทุจริตเกี่ยวกับกระบวนการนี้ หรือมีการลัดคิวการให้บริการ หรือมีการจ่ายเงินเพื่อเร่งให้การทำงานรวดเร็วขึ้นหรือไม่ อย่างไร แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่เคยมีเรื่องร้องเรียนการทุจริต หรือประเด็นในเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น หน่วยงานอาจจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็น บุคคลภายนอก เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการให้บริการดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมมาจัดทำเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการ ทุจริต อันประกอบไปด้วย โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่ จะเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนการให้บริการ
ด้านที่ 2 การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์บริบทองค์กรว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไร โดยนำเสนอสถิติของการร้องเรียนการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมา หลังจากนั้นจึงเลือกภารกิจที่จะทำการประเมินความเสี่ยง
ด้านที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ	การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์บริบทองค์กร จะต้องวิเคราะห์ต่อว่าในรอบปีที่ผ่านมาเคยถูกสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงเรื่องเกี่ยวกับการจัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือไม่ หรือหน่วยงานถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องทบทวนประเด็นดังกล่าวหรืออาจศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นพิจารณาเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนว่าโครงการของหน่วยงานมีขั้นตอนในการดำเนินการ อย่างไร แล้วจึงทำการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนว่าอาจจะมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนใดบ้างทุกกระบวนการจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงที่มุ่งไปสู่การมีโอกาสในการทุจริตตั้งแต่เริ่มต้นไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการงานในทุกขั้นตอนที่ดำเนินการ ตามกระบวนการ ตามโครงการที่เลือกมาทำการประเมิน ความเสี่ยง หลังจากนั้นจะนำมาสู่การจัดทำแผน และเมื่อทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเป็นการรายงานผลการดำเนินการตามแผน โดยต้องมีการจัดทำรายงานต่อการประชุมระดับบริหารงานขององค์กรเพื่อเป็นการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรรับรู้โดยทั่วกัน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่	แนวทางการประเมิน
ขั้นตอนที่ 1	การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตอย่างน้อย 1 กระบวนการงานหรือโครงการ หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต อาจ ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มี ประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknow Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้ง สมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วย ข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด หลักการที่สำคัญคือ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การ ดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย
ขั้นตอนที่ 2	การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุด ว่าใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนความ บกพร่องของตนเอง
ขั้นตอนที่ 3	การกำหนดเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย -ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของ ความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ -ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน การกำหนดเกณฑ์ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งนี้ หน่วยงานต้องเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามความเหมาะสมของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริต
ขั้นตอนที่ 4	การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการงานแล้ว หน่วยงานจะต้องดำเนินการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการ ดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงาน 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้รับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูง มาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้ คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
ขั้นตอนที่ 5	การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในความหมายของมาตรการ คือวิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง Red Zone จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานจะต้องทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้มาจากการประเมินมาประกอบด้วย หลังจากนั้น หน่วยงานจะได้นำเสนอมาตรการในการป้องกัน หรือควบคุมความเสี่ยง ได้แก่ แนวทางหรือวิธีการที่จะลดโอกาสความเสี่ยงในการกิจการให้บริการต่างๆ หลังจากได้มาตรการ เรียบร้อยแล้ว จึงนำมาจัดทำสรุปเป็นแผนโดยจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสูงสุดขององค์กรและนำเข้าสู่การประชุม ระดับบริหารขององค์กร เพื่อสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรได้รับรู้ รับทราบ หลังจากหน่วยงานมีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการ ทุจริตเรียบร้อยแล้ว และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติภายในองค์กร และจะต้องมีการรายงานมาตรการ ในการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด ซึ่งผลการดำเนินการจะต้องมีการรายงานต่อผู้บริหารสูงสุด และนำเสนอในที่ ประชุมของหน่วยงาน พร้อมทั้งทำการเปิดเผยในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

จากขั้นตอนทั้ง 5 กระบวนการ ได้มีการวิเคราะห์เพื่อกำหนดค่าความเสี่ยงในแต่ละระดับตามที่ ขั้นตอนกำหนดไว้ แสดงเป็นตาราง

เกณฑ์ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง	ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ	
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
5	สูงมาก	5 ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดความเสี่ยงสูงมาก
4	สูง	4 ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดความเสี่ยงค่อนข้างสูงหรือบ่อย
3	ปานกลาง	3 ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเป็นบางครั้ง
2	น้อย	2 ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดความเสี่ยงนานๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	1 ครั้ง/ปี	แทบไม่มีโอกาสเกิดความเสี่ยง

2.เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรุนแรงผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบด้านการเงิน	ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน
5	สูงมาก	มากกว่า 1,000,000 ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ชี มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	สูง	มากกว่า 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความ โปร่งใส สังคมให้ความสนใจ ปรากฏข่าวทาง สื่อสังคมออนไลน์
3	ปานกลาง	มากกว่า 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 500,000 บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
2	น้อย	มากกว่า 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 300,000 บาท	ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ปรากฏข่าวลือ พาดพิงเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน มีการ ร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	น้อยมาก	น้อยกว่า 100,000 บาท	ไม่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน/ส่งผลกระทบ เล็กน้อย ไม่ปรากฏข่าวลือพาดพิงเจ้าหน้าที่ ภายในหน่วยงาน

การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความ เสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

1. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใด

การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว

นำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงเพื่อพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสมโดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ประเมินได้ตามตารางความเสี่ยง โดยการจัดลำดับ 4 ลำดับ สูงมาก สูง ปานกลางและต่ำ กำหนดเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ Degree of Risk = Likelihood x Impact			
ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	โซนสี
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25	
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14	
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8	
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3	

แผนภูมิระดับการยอมรับความเสี่ยงความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความเสี่ยง 15 – 25 คะแนน (สูงมาก) ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

ระดับความเสี่ยง 9 – 12 คะแนน (สูง) ต้องเฝ้าระวัง

ระดับความเสี่ยง 4 – 8 คะแนน (ปานกลาง) พิจารณายอมรับได้ ใช้วิธีควบคุมปกติ

ระดับความเสี่ยง 1 – 3 คะแนน (ต่ำ) ไม่ต้องมีการควบคุม

ชื่อกระบวนงาน/ โครงการ		ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 9 บ้านน้อยชลประทาน กว้าง 4 เมตร ยาว 776 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กไม่น้อยกว่า 3,104 ตารางเมตร ไหล่ทางลูกรังทั้งสองข้างกว้างข้างละ 0.20 เมตร พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อย											
ชื่อหน่วยงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด											
ประเภทความเสี่ยง		ด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (งบประมาณตามโครงการ เป็นเงิน 1,650,000.00 บาท)											
ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภท ความเสี่ยง		ระดับโอกาส			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
				Know factor	Unkno w factor	likelihood	impact	Risk Score L x I					
1	การจัดทำ TOR และ การคำนวณราคากลาง	-การลือคสเปก - ราคาสูงกว่า ความเป็นจริง	การลือคสเปกเครื่องจักร หรือวัสดุ เนื่องจากผู้ รับจ้างที่มีเครื่องจักร สำหรับงาน In place recycling มีจำกัด การสืบราคาวัสดุจาก แหล่งที่แพงเกินจริง		/	3	5	15	สูงมาก	-การควบคุม TOR ให้เป็นไป ตามมาตรฐาน -การตรวจสอบไขว้ Cross Check แหล่งที่มาของราคา สืบ จากหลายหน่วยงาน เพื่อ -การแนบหลักฐานการสืบ ราคา	-แต่งตั้งคณะกรรมการ TOR ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์หรือ จากหลายหน่วยงาน เพื่อ คานอำนาจการใช้ ดุลย พินิจ -แนบหลักฐานการสืบราคา จากพาณิชย์จังหวัดหรือ แหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ อย่างน้อย 3 ราย	เดือน 16พฤษภาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2569	กองคลัง กองช่าง
2	การจัดซื้อจัดจ้าง	การสมยอมราคา การปกปิดข้อมูล ข่าวสาร/การ เผยแพร่ประกาศ ไม่ทั่วถึง การใช้ ช่องว่างทาง กฎหมาย/ระบบ ให้ผู้รับจ้างทราบ น้อยรายที่สุด	-การสมยอมราคา -ข้อมูลด้านเอกสาร รั่วไหล		/	3	5	15	สูงมาก	-การปฏิบัติตามพรบ.การ จัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด	-การสอบทานการ ปฏิบัติงานตามลำดับขั้น -กำชับการปฏิบัติหน้าที่	เดือน 16พฤษภาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2569	กองคลัง กองช่าง

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ		ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 9 บ้านน้อยชลประทาน กว้าง 4 เมตร ยาว 776 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กไม่น้อยกว่า 3,104 ตารางเมตร ไหล่ทางลูกรังทั้งสองข้างกว้างข้างละ 0.20 เมตร พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อย											
ชื่อหน่วยงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด											
ประเภทความเสี่ยง		ด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (งบประมาณตามโครงการ เป็นเงิน 1,650,000.00 บาท)											
ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความ เสี่ยง	ประเภท ความเสี่ยง		ระดับโอกาส			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
				Know factor	Unknow factor	likelihood	impact	Risk Score L x I					
3	การควบคุมงาน ก่อสร้าง	-งานไม่ได้ มาตรฐาน -การละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ควบคุม งาน	-ชุดใส่/ชุดอัดความ ลึกไม่ถึงตามสเปกที่ กำหนด -ใส่ปริมาณ ปูนซีเมนต์หรือยาง แอสฟัลต์ตึกน้อย กว่าที่กำหนดไว้ใน สูตร -ความหนาของชั้น ผิวทางไม่ได้ตาม สเปกกำหนด		/	3	5	15	สูงมาก	-การควบคุมงานอย่าง ใกล้ชิด มีหลักฐานเชิง ประจักษ์ -การมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน /ผู้แทน ประชาคมในพื้นที่ ใน การร่วมตรวจรับงาน	-การถ่ายภาพ /ถ่าย วิดีโอประกอบระหว่าง การควบคุมงาน -การตรวจวัดระดับ ความลึก ความกว้าง ของชั้นผิวทางระหว่าง การก่อสร้าง -การตรวจงานเป็น ระยะร่วมกับผู้แทน ประชาคมพื้นที่	เดือน 16พฤษภาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2569	กองคลัง กองช่าง
4	การตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุใช้ ดุลยพินิจโดยมิ ชอบ	การตรวจรับงานจ้าง ที่ไม่ได้มาตรฐาน		/	4	5	20	สูงมาก	การทดสอบตามหลัก วิศวกรรม	-เจาะเก็บตัวอย่าง (coring) เพื่อทดสอบ ความหนาและความ หนาแน่น สังก้องแลบ ที่ได้มาตรฐานและเป็น กลาง	เดือน 16พฤษภาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2569	กองคลัง กองช่าง

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ		ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 9 บ้านน้อยชลประทาน กว้าง 4 เมตร ยาว 776 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กไม่น้อยกว่า 3,104 ตารางเมตร ไหล่ทางลูกรังทั้งสองข้างกว้างข้างละ 0.20 เมตร พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อย											
ชื่อหน่วยงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดราชบุรี											
ประเภทความเสี่ยง		ด้านที่ 3 ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (งบประมาณตามโครงการ เป็นเงิน 1,650,000.00 บาท)											
ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความ เสี่ยง	ประเภท		ระดับโอกาส			ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
				Know factor	Unknow factor	likelihood	impact	Risk Score L x I					
5	การเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ	-การเบิกเงิน โดยมิชอบ -การเร่งวัน หรือลดหย่อน ค่าปรับโดยมิ ชอบ	-ปริมาณงานไม่ได้ ตามปริมาณที่ระบุ ในแบบรูปรายการ, เอกสารไม่สมบูรณ์ แต่มีการเบิกจ่ายเงิน -การขยายสัญญา โดยไม่มีเหตุอันควร -การแก้ไขวันส่ง มอบ		/	3	5	15	สูงมาก	-การกำหนดกรอบเวลา ในการเบิกจ่ายเงินที่ ชัดเจน -การตรวจสอบ ครบถ้วนของเอกสาร -หากมีการขยายเวลา สัญญา ต้องมีเอกสาร อนุมัติจากผู้มีอำนาจ และมีเหตุผลทาง กฎหมายรองรับที่ ตรวจสอบได้	-กำหนดวันเบิก จ่ายเงินที่ชัดเจน (ระบุ วันตรวจสอบเอกสาร และจ่ายเงินภายในกี่ วันทำการ) -การตรวจสอบ เอกสารที่มีความ รัดกุม	เดือน 16พฤษภาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2569	กองคลัง กองช่าง

(ผู้จัดทำ/ผู้ปฏิบัติ)

(นายอาทิตย์ พรหมภักดี)

ตำแหน่ง นิติกร

(หัวหน้าผู้จัดทำ)

(นายสุรัช โสมูล)

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า